Становище на съдия Орлин Колев

по Решение № 17/2026 г. по к.д. № 15/2026 г.

Въпреки че споделям извода за противоконституционност на измененията в чл. 355, ал. 1-4 от Кодекса на труда, приети с §11, т. 1-4 ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., изразявам становище по Решение № 17/2026 г. по к.д. № 15/2026 г., тъй като не споделям мотивите за противоконституционност, а именно че са – „извършени по начин, който е несъвместим с изискванията на Основния закон относно правомощието на Народното събрание по чл. 84, т. 2 от Конституцията“, а не се мотивира решението през призмата на нарушени права и конституционни принципи.

Не съм съгласен и считам, че е принципно грешен изводът, че след като конституционният законодател „е отделил като самостоятелно правомощието на законодателната власт по приемането на закона за държавния бюджет от правомощието му по приемането на другите закони“, то на закона за държавния бюджет е придадено особено положение, като с него могат да се правят изменения в други закони, но ограничени както по съдържание, така и с оглед действието им във времето. Единствената разлика между закон за държавния бюджет и всеки друг закон (с изключение на ратификационните и конституционните) се състои в субекта упражняващ законодателната инициатива, чрез която започва законодателния процес. В случая правото да упражни конкретната законодателна инициатива е предоставена единствено на Министерския съвет (МС), а не и на народните представители. Предоставеното правомощие на МС да упражни тази инициатива произтича от конституционната повеля за осъществяване на вътрешна и външната политика, основана на закона в широк смисъл. Осъществяването на

държавната политика (вътрешна и външна) не би било възможно без съответното финансово обезпечаване, намиращо своя израз в закона за държавния бюджет. Синхронизирано, възлагайки на Министерски съвет да ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната, конституционният законодател е възложил на същия орган да подготви финансов проект (държавен бюджет), обезпечаващ постигане на целите на вътрешната и външната политика (чл. 105 от Конституцията). Ето защо, именно за постигането на целите на държавната политика е допустимо със закона за държавния бюджет да се правят промени във всички закони имащи пряко или косвено отношение върху публичните финанси, като въпросът до кога ще действат (във времето) промените е в изключителната компетентност и преценка на Народното събрание. Въпреки ограниченото във времето действие на закона за държавния бюджет (една година), то това темпорално ограничение на действието му не се прехвърля върху направените с него изменения и допълнения в другите закони.

Считам, че биха могли да се релевират достатъчно аргументи в полза на противоконституционността на чл. 355, ал. 1-4 от Кодекса на труда, приети с §11, т. 1-4 ПЗР на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., основани на нарушен принцип на правната сигурност, като елемент на правовата държава.

Доколкото промените в Кодекса на труда уреждат различни последици при непълно работно време и липсва реципрочна уредба, уреждаща последиците при хипотези на съвместяване на трудово правоотношение на пълно с непълно работно време, то оспорените разпоредби, които са с привидно неутрален характер, биха могли да поставят групи граждани в по-неблагоприятно положение, което би било пряко нарушение на принципа на равноправието по смисъла на чл. 6 от Конституцията.

Тези и други разсъждения биха могли да намерят място в мотивите на решението, а липсата им ме мотивира да подпиша настоящото становище.

Съдия: Орлин Колев